

Klimatske promene

Zakonski osnov	ZAKON O PLANSKOM SISTEMU REPUBLIKE SRBIJE ("Sl. glasnik RS", br. 30/2018)	
Naziv opštine/grada:	grad Sombor	
Naziv organizacije koja je prikupljala podatke:	OO Pokreta gorana Sombor	
Indikator 1.1. Prostorni plan jedinice lokalne samouprave (JLS) i generalni urbanistički plan (GUP) sadrže analizu efekata klimatskih promena i mere za prevenciju i otklanjanja uzroka koji izazivaju klimatske promene	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
NEPRIHVATLJIVO - u prostornim i urbanističkim planovima nisu prepoznati uticaji klimatskih promena, niti su utvrđene mere zaštite od efekata klimatskih promena i otklanjanja uzroka koji izazivaju klimatske promene; strateškom procenom uticaja nisu obuhvaćeni efekti klimatskih promena	0	
ISPOD ZAKONSKOG MINIMUMA - prostorni i urbanistički planovi načelno prepoznaju oblast klimatskih promena ali bez konkretnih mera	1	Prostorni i urbanistički plan Grada Sombora u načelu prepoznaju oblast klimatskih promena, u vidu preporuka za podizanje zaštitnog zelenila, prema Zakonu o planiranju i i zgradnji, Načela za uređenje i korišćenje prostora, član 3; Planiranje , uređenje i korišćenje prostora zasniva se na sledećim načelima; tačka 6) prevencije tehničko-tehnoloških nesreća, zaštite od požara i eksplozija, zaštite od prirodnih nepogoda, otklanjanja uzroka koje izazivaju klimatske promene (Službeni glasnik RS, broj 132/2014) Izveštaj o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu je sastavni deo dokumentacione osnove planskog dokumenta. U okviru PP i GP ne postoji izveštaj o strateškoj proceni .
U SKLADU SA ZAKONOM - prostorni i urbanistički planovi sadrže procenu uticaja i rizika klimatskih promena i mere za prevenciju i otklanjanja uzroka koji izazivaju klimatske promene; izveštaj o strateškoj proceni uticaja sadrži procenu uticaja plana na klimatske promene i procenu rizika i ranjivosti na klimatske promene	2	
IZNAD STANDARDA - prostorni i urbanistički planovi sadrže procenu uticaja i rizika klimatskih promena i mere za prevenciju i otklanjanja uzroka koji izazivaju klimatske promene; izveštaj o strateškoj proceni uticaja sadrži procenu uticaja plana na klimatske promene i procenu rizika i ranjivosti na klimatske promene i smernice za otklanjanje i/ili ublažavanje rizika	3	
Indikator 1.2. Strateška dokumenta JLS (strategija održivog razvoja, strategija razvoja, lokalni ekološki akcioni plan, plan razvoja i sl.) sadrže analizu uticaja klimatskih promena, procenu ranjivosti, mere i aktivnosti za ublažavanje efekata i prilagođavanje na klimatske promene	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
NEPRIHVATLJIVO - lokalni planovi razvoja ne sadrže analizu uticaja klimatskih promena niti ciljeve za smanjenje ili otklanjanje rizika od klimatskih promena	0	
ISPOD ZAKONSKOG MINIMUMA - lokalni planovi razvoja prepoznaju klimatske promene i njihove efekte ali ne sadrže ciljeve, mere i aktivnosti za mitigaciju i adaptaciju na klimatske promene	1	
U SKLADU SA ZAKONOM - lokalni planovi razvoja prepoznaju klimatske promene i njihove efekte, sadrže ciljeve, mere i aktivnosti za mitigaciju i adaptaciju na klimatske promene	2	Strategija održivog razvoja grada Sombora 2014-2020. (izrađena integralna verzija 2015.god. revizija 2018.god.zbog usklađivanja sa strateškim i nacionalnim dokumentima) - dokument je istekao. Postojao je i Lokalni akcioni plan za oblasti zaštita životne sredine i energetske efikasnosti (2014-2016.). Strategija prepoznaje opasnosti od poplava, opasnosti od erozije, neadekvatno upravljanje prirodnim nepogodama (suše i poplave) i nerazvijen sistem za prilagođavanje na klimatske promene (SWOT analiza -oblast Zaštita životne sredine i energetska efikasnost) i nedostatak akcionih planova za sve oblasti životne sredine. Strategija sadrži informacije o klimatološkim i meteorološkim uslovima na teritoriji grada, opis prirode prirodnih nepogoda i prepoznaje potencijal biomase u cilju povećanja energetske efikasnosti. Određeni su prioriteti, ciljevi i mere za unapređenje kvaliteta životne sredine, razvoj zelene ekonomije, resursno efikasnog grada, očuvanje funkcija ekosistema, unapređenje sektorskih i institucionalnih kapaciteta u oblasti zaštite životne sredine.
IZNAD STANDARDA - lokalni planovi razvoja prepoznaju klimatske promene i njihove efekte, sadrže ciljeve, mere i aktivnosti za mitigaciju i adaptaciju na klimatske promene; mere i aktivnosti su precizno definisane, sadrže mere i aktivnosti, odgovorne institucije i osobe, predviđene resurse i vremenski okvir za realizaciju	3	

Indikator 1.3. JLS je usvojila akcioni plan za adaptaciju na klimatske promene i procenu ranjivosti	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
NEPRIHVATLJIVO - JLS uopšte nije započela izradu plana za adaptaciju na klimatske promene i procenu ranjivosti niti planira da to uradi	0	
ISPOD ZAKONSKOG MINIMUMA - JLS je započela izradu plana za adaptaciju na klimatske promene i procenu ranjivosti	1	U toku je izrada novog dokumenta, Program za zaštitu životne sredine 2022-2024, sa lokalnim akcionim planom 2022-2024., rok izrade do kraja maja 2022. (naziv plana nije još konačno definisan).
U SKLADU SA ZAKONOM - JLS je usvojila plan za adaptaciju na klimatske promene i procenu ranjivosti	2	
IZNAD STANDARDA - JLS je usvojila plan za adaptaciju na klimatske promene i procenu ranjivosti; plan sadrži ciljeve, mere i aktivnosti za adaptaciju na klimatske promene; mere i aktivnosti su precizno definisane, sadrže mere i aktivnosti, odgovorne institucije i osobe i predviđene resurse; plan je izrađen u okviru participativnog procesa uz učešće javnosti	3	
Indikator 2.1. : JLS ima usvojen plan zaštite i spasavanja, akte o proceni ugroženosti i rizika od katastrofa2 i akt o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
NEPRIHVATLJIVO - JLS nema i nije započela izradu plana zaštite i spasavanja, akata o proceni ugroženosti i akta o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite	0	
ISPOD ZAKONSKOG MINIMUMA - JLS je započela izradu plana zaštite i spasavanja, akata o proceni ugroženosti i akta o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite	1	
U SKLADU SA ZAKONOM - JLS je izradila plan zaštite i spasavanja, akte o proceni ugroženosti i akte o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite; plan i akti o proceni ugroženosti prepoznaju rizike klimatskih promena i sadrže odgovarajuće mere; pribavljena je saglasnost nadležnog ministarstva	2	Plan i procena dostavljeni od strane Štaba za vanredne dokumentacije, dokumenti nisu irađeni uz učešće javnosti i nisu javno dostupni. Dostavljeni su putem mejla. Dostavljeno od strane Štaba za vandredne situacije: Procena ugroženosti od elementarnih nepogoda i drugih nesreća grada Sombora, 2018 g, (nije javno dostupno) Plan spasavanja i zaštite grada Sombora, 2020 (nije javno dostupno)
IZNAD STANDARDA - JLS je izradila plan zaštite i spasavanja, akte o proceni ugroženosti i akte o organizaciji i funkcionisanju civilne zaštite; plan i akti o proceni ugroženosti prepoznaju rizike klimatskih promena i sadrže odgovarajuće mere; plan je izrađen uz učešće javnosti i objavljen je na veb sajtu JLS	3	
Indikator 3.1. JLS finansira projekte udruženja u oblasti borbe protiv klimatskih promena i jačanja javne svesti	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
NEPRIHVATLJIVO - JLS ne finansira projekte udruženja koje su aktivne u oblasti klimatskih promena ili ne planira sredstva za finansiranje projekata u ovoj oblasti	0	
ISPOD ZAKONSKOG MINIMUMA - JLS utvrđuje ciljeve za finansiranje projekata u oblasti klimatskih promena ali nije podržala takve projekte	1	
U SKLADU SA ZAKONOM - JLS utvrđuje ciljeve za finansiranje projekata u oblasti klimatskih promena i povremeno finansira takve projekte	2	
IZNAD STANDARDA - JLS ima dugoročnu saradnju sa udruženjima u oblasti klimatskih promena	3	Grad Sombor svake godine finansira projekte u okviru lokalnih akcionih planova za decu i mlade, finansira delatnost udruzenja pcelara, ribolovaca, dobrovoljnih vatrogasnih društava, radio kluba i udruženja ronioaca. Grad dodatno finansira delatnost udruženja koja kroz civilnu zaštitu učestvuje u vanrednim situacijama u koordinaciji štaba za vanredne situacije. Informacije o sprovođenju ovih projekata su javno dostupna na zvaničnoj stranici Grada, kroz vesti i u vidu poziva na konkurse kao i objavljivanje rezultata istih. Dokumenta koja se prilažu kao prilog oceni indikatora nisu uniformna.
Indikator 3.2. JLS organizuje edukativne aktivnosti i informiše javnost o efektima klimatskih promena	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
NEPRIHVATLJIVO - JLS uopšte ne organizuje edukativne aktivnosti i ne informiše javnost o efektima klimatskih promena	0	
ISPOD ZAKONSKOG MINIMUMA - JLS povremeno objavljuje informacije u oblasti klimatskih promena ali ne sprovodi edukativne aktivnosti	1	
U SKLADU SA ZAKONOM - JLS povremeno organizuje edukativne aktivnosti u oblasti klimatskih promena i obaveštava javnost o klimatskim promenama; izveštaj o stanju životne sredine sadrži podatke o promeni klime i lokalnim izazovima	2	JLS povremeno organizuje edukativne aktivnosti u oblasti klimatskih promena i povremeno se na sajtu grada objavljuju informacije koje mogu biti u vezi klimatskih promena - obaveštenja o opasnim vremenskim pojavama (grad, obilne kiše, suša, toplotni talas) i daje preporuke za sprečavanje posledica za građane i poljoprivrednike
IZNAD STANDARDA - JLS redovno organizuje edukativne aktivnosti u oblasti klimatskih promena i informiše javnost o klimatskim promenama; izveštaji o stanju životne sredine sadrže podatke o klimatskim promenama	3	

Ova analiza je nastala u okviru projekta "Zeleni inkubator", koji sprovode Beogradska otvorena škola, Mladi istraživači Srbije i Inženjeri zaštite životne sredine uz finansijsku podršku Evropske unije i Fondacije Fridrih Ebert. Stavovi i mišljenja autora izneti u ovoj publikaciji ne predstavljaju zvanične stavove Evropske unije i drugih donatora za njih je isključivo odgovoran autor.